

advies 2505

Laagdrempelige vorming voor iedereen

2 april 2026

Voorzitter: Anna Roos

**Aanwezigen: Adelina Garcia,
Anna Roos, Eline Teirlinck,
Ernestina Addai, Ivo Shimwa, Lies
Vancayzeele, Leonore Lauwers,
Lore Beke, Marnik De Bont, Nikki
Kiekens, Oskar Bonte, Simon
Lambrecht, Stef Vanderspikken,
Virginie Bauveroy**

De Vlaamse Jeugdraad, in vergadering op 2 april 2025, onder voorzitterschap van Anna Roos, en met bovenvermelde aanwezigen, adviseert unaniem het volgende:

Situering 3

Advies 5

Informeer jongeren én ouders / andere stakeholders over de waarde van én het concrete aanbod van vorming 5

Zorg voor de terugbetaling van kadervorming en de bredere soorten van vorming. Ondersteun gratis vormingsaanbod en blijf inzetten op experiment en toegankelijkheid van brede vormingsmogelijkheden 6

Heb voldoende aandacht voor de financiële drempels van (kader)vorming. Doe niet alleen aan terugbetaling, maar ook aan 'voorafbetaling' 8

Zorg ervoor dat jeugdwerkorganisaties de nodige middelen hebben om betaalbare vormen te kunnen organiseren 9

Werk de regulitis rond (de terugbetaling van) vorming weg 10

Zorg voor maximale transparantie bij de inschrijving en opvolging van (kader)vorming. Blijf samen met het jeugdwerk verder werken aan de kwaliteit van de KAVO-tool 11

Erken, waardeer en versterk het engagement dat jongeren willen opnemen, los van waar en wanneer ze dat engagement opnemen 11

Maak gebruik van de expertise van jeugdwerkorganisaties 12

Jeugdwerk leunt op de schouders van meer dan 100.000 vrijwilligers die jeugdwerkactiviteiten mee helpen creëren en organiseren. Die jongeren zetten zich dag in dag uit in om andere kinderen en jongeren een zinvolle vrijetijdsbeleving te geven. Ze doen dat gelukkig niet alleen. Zo krijgen ze ondersteuning en ontwikkelkansen via vorming, georganiseerd en aangeboden door Vlaams erkende jeugdwerkorganisaties.

In dit advies gaan we in op de sterktes, kansen én uitdagingen van vorming vandaag in de brede zin. We doelen daarmee niet alleen op geattesteerde kadervorming, maar ook de andere vormingsmogelijkheden binnen het jeugdwerk.

We willen en moeten de kwaliteit die we nu leveren binnen het jeugdwerk behouden en versterken. In een ideale wereld is (kader)vorming in het jeugdwerk dan ook gratis voor iedereen die wil deelnemen. Via dit advies willen we alvast een eerste aanzet doen richting die ideale wereld.

Vorming is een belangrijke hoeksteen van, toegangspoort tot en garantie voor de kwaliteit van het (open) jeugdwerk. Via vorming – waar non-formeel leren centraal staat – krijgen jongeren zelfvertrouwen, leren ze met groepen (samen)werken en ontwikkelen ze competenties en talenten. Kortom: vorming zorgt voor persoonlijke groei. Vorming in het jeugdwerk laat jongeren toe om aan de slag te gaan met hun talenten en kennis. Geattesteerde kadervorming zorgt er bovendien voor dat jongeren die nog geen engagement opnemen in het jeugdwerk de toegangspoort vinden¹. Het is vaak de start van een jeugdwerkcarrière als vrijwilliger. Vorming in het jeugdwerk vertrekt bovendien resoluut van het DNA van de jeugdwerker² en zorgt ervoor dat deelnemers dat DNA in zichzelf leren herkennen en verder ontwikkelen. Via vorming ontwikkelen jongeren zich, waardoor ze niet alleen de samenleving mee vormgeven, maar ook mee zorgen om kwaliteitsvol jeugdwerk neer te zetten.

Naast competenties ontwikkelen en kennis overdragen, heeft vorming in het jeugdwerk nog vele andere vormen van impact. In het onderzoek 'Mentaal welbevinden & jeugdwerk'³ van Pimento in opdracht van De Ambrassade stellen de onderzoekers dat positief contact en goed omringd zijn door leeftijdsgenoten ervoor zorgen dat jongeren zich gelukkig voelen in een jeugdvereniging. Laten dat nu net ook kenmerken van vorming in het jeugdwerk zijn. Samen lachen en plezier maken met leeftijdsgenoten, het groepsgegeven en een veilige sfeer: het zijn allemaal facetten van een vorming in het jeugdwerk. De impact van vorming is bovendien niet alleen voelbaar tijdens het engagement dat jongeren opnemen binnen het jeugdwerk, maar ook ver daarbuiten. Jongeren zullen die vaardigheden en competenties nog lang na hun engagement in het jeugdwerk gebruiken, bijvoorbeeld in hun verdere professionele carrière.

Zoals we al kort aanhaalden, zijn er verschillende manieren waarop jongeren vorming kunnen volgen in het jeugdwerk. Zo heb je de geattesteerde kadervorming, beter bekend als de drietrapsraket van animator-, hoofdanimator- en instructeurscursussen. Die cursussen zorgen ervoor dat deelnemers specifieke competenties verwerven (die beschreven staan in competentieprofielen). Naast die cursussen worden er ook heel wat andere soorten vormingen georganiseerd. Denk aan vormingsweekends ter voorbereiding van een vakantieperiode, vormingsavonden voor lokale leiding, vormingsdagen ter waardering en ondersteuning van animatoren, vrijwilligers en kookploegen, themavormingen op basis van de noden van onze doelgroep, zoals rond diversiteit en inclusie, integriteit ...

¹ Departement Cultuur, Jeugd, Media, [Erkenning geven aan competenties van jonge vrijwilligers](#), 2023.

² De Ambrassade, [DNA van de jeugdwerker](#), 2018

³ Pimento en De Ambrassade, [Mentaal welbevinden & jeugdwerk](#), 2023.

Het jeugdwerk staat ondanks zijn sterktes ook voor uitdagingen. In een snel veranderende maatschappij, die kritischer kijkt naar vrijwillig engagement en waar ouders meer verantwoording vragen, wordt het feit dat jongeren verantwoordelijkheid opnemen in het jeugdwerk vaker ter discussie gesteld. De maatschappelijke verwachting over/voor/van jonge mensen die zich engageren in het jeugdwerk wordt steeds groter. Ons antwoord daarop is dat we hen kwaliteitsvol (moeten) ondersteunen via onder andere vorming, coaching, nabijheid en verbinding.

Een uitdaging die daarmee verbonden is, zijn de dalende aantallen geattesteerde deelnemers aan kadervorming de afgelopen jaren. Sinds enkele jaren staat de vrije tijd van jongeren extra onder druk door schoolverplichtingen, een steeds sneller veranderende maatschappij en betaald werk. Hoewel we de afgelopen twee jaar een stijging van het aantal attesten hebben gezien, is dat niet voldoende. We willen nog meer jongeren de kans geven om zich te laten vormen in het jeugdwerk.

Jongeren ervaren naast de maatschappelijke druk ook andere drempels om zich te engageren. De financiële en administratieve drempels om aan (kader)vorming deel te nemen zijn nog altijd heel sterk aanwezig en er bestaat lokaal een kakofonie van regels waardoor jongeren uit de boot vallen. Gedateerde reglementen van lokale besturen roepen vragen op over hun effectiviteit, en cursussen zijn duurder geworden door inflatie. Enkele lokale besturen namen al initiatief om (financiële) drempels weg te werken, en dat moedigen we zeker aan. Maar vandaag bestaat er een te grote kloof tussen lokale besturen, de noden van kinderen, jongeren en hun organisaties en de broodnodige richting die we op Vlaams niveau moeten uitzetten. We schrijven dit advies dan ook om de krachten te bundelen, om voorstellen te doen om regelgeving te stroomlijnen, en om goede praktijken extra aandacht te geven.

Vanaf 2026 moeten organisaties die landelijk erkend zijn minstens één vormingsmodule realiseren. Verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen moeten dat doen in specifieke combinaties met andere modules. De kwaliteit, laagdrempeligheid en absolute meerwaarde van (kader)vorming willen we dan ook verder verhogen met dit advies.

We schreven dit advies met de beleidswerkgroep Vorming in de schoot van de Commissie Jeugdwerk, en deden verschillende oefeningen met zowel een brede groep jeugdwerkers als met de adviseurs van de Vlaamse Jeugdraad. Met dit advies richten we ons op de Vlaamse overheid, lokale besturen en jeugdwerkorganisaties zelf; voor elke doelgroep formuleren we telkens specifieke aanbevelingen.

Laagdrempelige vorming

Algemene adviespunten

Informeer jongeren én ouders / andere stakeholders over de waarde van én het concrete aanbod aan vorming

Jeugdwerkorganisaties

We vragen aan elke jeugdwerkorganisatie om zelf bewust en actief hun vormingsaanbod te verspreiden én daarbij aandacht te hebben voor het aanbod van andere jeugdorganisaties. Denk ook aan de KAVO-tool die mee overzicht kan bieden en zorg ervoor dat het eigen aanbod in die tool altijd up-to-date is. Ook De Ambrassade heeft hier een rol om te zorgen voor uitwisseling, ondersteuning en het versterken van goede praktijken.

Lokale besturen

Niet alleen jongeren zelf moeten de waarde van vorming meekrijgen, ook de bredere samenleving is nog onvoldoende doordrongen van de enorme meerwaarde van (kader)vorming. Het is dan ook niet alleen aan de organisaties om hun aanbod positief in de kijker te zetten. Alle (betrokken) actoren moeten vorming aanmoedigen. (Kader)vorming zorgt voor maatschappelijke betrokkenheid, zelfkennis, zelfvertrouwen, een actieve participatie aan de samenleving en voor de inzet van talenten, sterktes en competentieverrijking. Dat alles vraagt samenwerking tussen sectoren en overheden om de waarde van vorming in het jeugdwerk op de agenda te zetten, aangezien het elke stad, gemeente en inwoner ten goede komt. We verwachten en vragen dan ook actieve inspanningen van de lokale besturen om het volledige aanbod/overzicht aan vormingsmogelijkheden mee te communiceren aan jonge inwoners. Wanneer een lokaal bestuur een overzicht geeft van de vormingsmogelijkheden en zo transparantie creëert, stimuleert het bovendien samenwerking en uitwisseling tussen verschillende aanbodorganisaties, jeugddiensten, overheden en andere stakeholders.

We denken aan verschillende kanalen en mogelijkheden zoals communicatie in OverKop-huizen, jeugddiensten, jeugdorganisaties die ondersteuning krijgen van het lokale bestuur, bibliotheken, websites van het lokale bestuur, socialemediakanalen ...

Het behoort tot de verantwoordelijkheden van de lokale jeugdconsulent of vrijetijdsconsulent om het aanbod van de betrokken organisaties te verzamelen en te actualiseren. Voorzie daarvoor een duidelijke plek op de website van het lokale bestuur en zorg ervoor dat ook collega's van andere diensten van het lokale bestuur informatie hebben over de brede mogelijkheden zodat zij die mee uitdragen. Collega's van bijvoorbeeld OverKophuizen, Huizen van het Kind, opbouwwerkers, het OCMW, de culturele diensten, buurtsportmedewerkers, brugfiguren op scholen ... kunnen een heel belangrijke rol spelen in toeleiding naar diverse vormingsmogelijkheden en zo de drempels mee verlagen. Ook om de noden van verschillende profielen van jongeren in een specifieke stad of gemeente te kennen, is een jaarlijkse uitwisseling of een ontmoetingsmoment van jeugdwerk met die verschillende lokale actoren mogelijk.

Vlaamse Overheid

We vragen om de KAVO-tool en de bijbehorende website samen met het jeugdwerk te blijven verbeteren om de drempels te verlagen. De communicatie over het brede aanbod van kadervormingscursussen is daarbij essentieel, maar de verschillende bevoegdheidsniveaus horen ook bredere vormingsmogelijkheden op een positieve manier te belichten. Zoals benoemd in de inleiding, spelen maatschappelijke evoluties sterk mee in de toegankelijkheid van een engagement. Denk maar aan de bezorgdheid en druk van ouders en opvoedingsverantwoordelijken. We verwachten van de Vlaamse overheid dat ze daarin een rol mee opneemt. Bijvoorbeeld door samen te werken met de onderwijs-, cultuur-, welzijnssector ... Zorg voor specifieke communicatie en aandacht over de mogelijkheden tot terugbetaling van (kader)vorming. We verwijzen ook naar de aanbevelingen uit het onderzoek 'Degelijke kadervorming voor kwaliteitsvol jeugdwerk' van het Departement Cultuur, Jeugd en Media, dat de verspreidende rol van de KAVO-tool ook bespreekt⁴.

Zorg voor de terugbetaling van kadervorming en de bredere soorten van vorming. Ondersteun gratis vormingsaanbod en blijf inzetten op experiment en toegankelijkheid van brede vormingsmogelijkheden.

Jeugdwerkorganisaties

In het jeugdwerk hebben we de verantwoordelijkheid om zelf te blijven experimenteren met vorming, op basis van de noden van onze doelgroepen. Binnen én buiten erkende vormingsinitiatieven. We benadrukken ook het belang van gratis vormingsmogelijkheden, zelfs als de terugbetaling van betalende vorming nu al mogelijk is. Er zal altijd een groep jongeren zijn die betalende vorming als een te grote drempel ervaart. Wanneer het kan, houden we als jeugdwerk vorming dan ook zo goedkoop mogelijk, en waar mogelijk gewoon gratis.

Lokale besturen

Alle soorten van vorming zijn waardevol. Het jeugdwerk is in verandering en daarbij moeten we inspelen op de noden van jonge mensen. De geëngageerde jongere van 2025 heeft niet altijd de tijd en/of middelen om een geattesteerde kadervormingscursus te volgen. Het jeugdwerk zet dan ook in op alternatieve vormingsmogelijkheden om toch de kwaliteit van het jeugdwerk te garanderen én jongeren te versterken in hun begeleidershouding. Denk bijvoorbeeld aan intervisiemomenten, korte thematische vormingen en uitwisselingsweekends georganiseerd door verschillende jeugdwerkorganisaties. Daarnaast doen jongeren in andere sectoren veel kennis op die even waardevol kan zijn en die ze kunnen inzetten in het jeugdwerk. Denk aan een EHBO-opleiding, opleiding tot initiator, redder, of specifieke inhoudelijke specialisatievorming zoals SMOG⁵ of rolstoeldansen.

⁴ Departement Cultuur, Jeugd, Media, [Degelijke kadervorming voor kwaliteitsvol jeugdwerk](#), 2025

⁵ Spreken met Ondersteuning van Gebaren: [Leer SMOG](#), [Spreken met Ondersteuning van Gebaren](#) | SMOG

Door ook te investeren in niet-geattesteerde vormingen werk je aan de kwaliteit van het jeugdwerk en stimuleer je jongeren om verder te blijven groeien in hun rol binnen het jeugdwerk. Er ligt veel druk op de schouders van jongeren (van ouders of opvoedingsverantwoordelijken, school, sterke begeleiderseisen van de overheid voor de geattesteerde vormingen ...). Daarom moeten we met het jeugdwerk op zoek gaan naar toegankelijke en alternatieve vormingen. We vragen om in overleg met het jeugdwerk na te denken over de terugbetaling van niet-geattesteerde maar wel betalende vormingsmogelijkheden, eventueel via deelnameattesten van belangrijke vormingen zoals co-animator, startanimator, Jintro ... Dat alles zonder de toegankelijkheid of het belang van gratis vormingsevenementen te ondergraven.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het moment van terugbetaling. Het zou evident moeten zijn om een terugbetaling toe te kennen op basis van een deelnameattest en niet nadat een traject is voltooid. De cursus zelf biedt al een grote meerwaarde en een deelnameattest toont aan dat de deelnemer de intentie had om het traject te volgen. Dat systeem kun je vergelijken met dat van het hoger onderwijs, waar inschrijvingsgeld via de studietoelage vaak wordt terugbetaald zonder te wachten op de uiteindelijke afstudeerresultaten (en binnen bepaalde specifieke voorwaarden rond studiepuntenkrediet). Het huidige systeem voor kadervorming, waarbij een terugbetaling soms pas na drie jaar volgt, is te lang. Jongeren moeten hun budgetten vaak plannen op veel kortere termijn, waardoor die termijn een belemmering kan zijn voor jongeren die financiële drempels ervaren om deel te nemen aan (kader)vorming.

Een terugbetaling alleen aanbieden als het traject is afgerond, kan bovendien een foute motivatie creëren. Jongeren zouden zich daardoor verplicht kunnen voelen om een traject af te ronden binnen een bepaalde tijd en/of alleen voor de financiële tegemoetkoming, wat extra stress kan veroorzaken. De focus moet liggen op de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemer en intrinsieke motivatie.

Vlaamse overheid

Maak gebruik van de variabele werkingsubsidies die via de nieuwe beleidsnota's zullen toegekend worden aan jeugdwerkorganisaties om het organiseren van vorming in alle soorten te erkennen en te ondersteunen.

Heb voldoende aandacht voor de financiële drempels van (kader)vorming. Doe niet alleen aan terugbetaling, maar ook aan 'voorafbetaling'.

Om de toegankelijkheid van (kader)vorming te vergroten, is het essentieel om niet alleen terugbetaling te overwegen, maar ook voorafbetalingsmogelijkheden aan te bieden. Door voorafbetaling mogelijk te maken, kunnen jongeren zonder financiële belemmeringen deelnemen aan cursussen. Want jongeren kunnen financiële drempels ervaren om deel te nemen aan jeugdwerk, en zeker voor vormingsaanbod moeten we daar alert voor zijn.

Jeugdwerkorganisaties

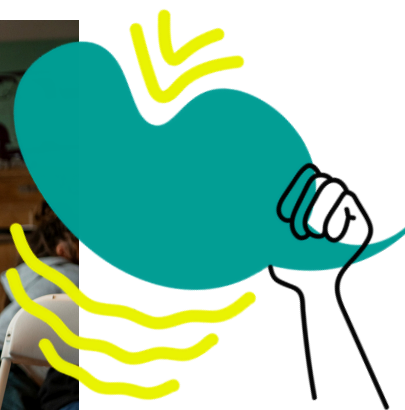
Het is vanzelfsprekend dat jeugdwerkorganisaties zelf de kosten van hun vorming zo laag mogelijk houden en zo uitgebreid mogelijk communiceren over de mogelijkheden om voor een lagere kostprijs (en waar mogelijk gratis) te kunnen deelnemen aan vorming. Het is vaak lastig werken in een realiteit waarin ook overnachtingen werkingskosten, locaties, vervoer en ondersteuning de voorbije jaren steeds duurder werden, maar we blijven maximale inspanningen vragen én leveren om zo toegankelijk mogelijk te werken. Heel wat organisaties werken met een solidariteitstarief, zet daar ook zeker op in.

Lokale besturen

Steden en gemeenten spelen uiteraard een belangrijke rol. Idealiter betalen zij een deel van de kosten rechtstreeks aan de organisaties. Daardoor zou de jongere alleen het 'remgeld' hoeven te betalen, terwijl de gemeente de rest van de kosten op zich neemt. Denk bijvoorbeeld aan systemen als de UiTPAS, Iedereen Verdient Vakantie en de Rap op Stapkantoren die mee de toegankelijkheid verhogen. Specifiek voor (kader)vorming zou je kunnen werken met een eenvoudig systeem waarbij iemand op het inschrijfformulier een vakje voor 'voorafbetaling' kan aanvinken om de financiële last nog verder te verlichten. We verwijzen ook graag naar de good practice van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. VDS gaat zelf in gesprek met lokale besturen voor een breed dekkend derde-betalerssysteem.

Vlaamse overheid

We vragen de Vlaamse overheid om lokale besturen sterk aan te moedigen om aan de slag te gaan rond financiële drempels. We hebben respect voor de lokale autonomie om met lokale noden om te gaan, maar we horen uit de meest diverse steden en gemeenten de nood van jongeren om rond die financiële drempels aan de slag te gaan. We steunen dan ook volop het werk van VDS om in Vlaanderen en Brussel een derde-betalerssysteem voor kadervorming op poten te zetten. Als de Vlaamse regering over enkele jaren nog altijd trots wil zijn op het sterkste vrijwilligerswerk én jeugdwerk van Europa, moeten we echt werken aan de bestaande drempels die maken dat jongeren afhaken.

Zorg ervoor dat jeugdwerkorganisaties de nodige middelen hebben om betaalbare vorming te kunnen organiseren

Jeugdwerkorganisaties

We benadrukken nogmaals de nood om zo bewust mogelijk goedkope (kader)vorming te voorzien. Blijf dan ook kritisch over welke locatie en welk verblijf je nodig hebt, of zelf koken mogelijk is, en zet ook bewust in op het opnemen van die kosten op een realistische en toekomstgerichte manier in de begroting van je organisatie.

Lokale besturen

Aan de lokale besturen vragen we om ook waar mogelijk (kader)vorming te ondersteunen. Dat kan door betaalbare vormingslokalen (die in bezit zijn van de lokale overheden) aan te bieden. Veel lokale jeugdwerkorganisaties kennen nog onvoldoende de mogelijkheden van lokale plekken die jeugdwerkorganisaties kunnen gebruiken, dus bied ze actief aan. Maak daarnaast van jeugdwerk in de brede zin en specifiek van betaalbare (kader)vorming een prioriteit in de komende meerjarenplannen en bijbehorende begroting. Ook met kleine investeringen, broodnodige indexeringen van subsidies en lokale convenanten, en voldoende ondersteuningstijd bij de lokale jeugd- of vrijetijdsdienst of materiële ondersteuning kun je een wereld van verschil maken. Wanneer jeugdwerkers ontzorgd worden, kunnen ze bezig zijn met de essentie: kwaliteitsvol jeugdwerk voorzien.

Vlaamse overheid

Zoals we hierboven al even kort benoemden: kwalitatieve (kader)vorming organiseren kost geld, maar levert maatschappelijk vooral ook enorme winsten en meerwaarde op. Heel wat Vlaamse erkende jeugdwerkorganisaties investeren nu al in kwalitatieve (kader)vorming, en daar zullen vanaf 2026 nog heel wat organisaties bij komen nu vorming organiseren (afhankelijk van de werksoort onder bepaalde voorwaarden) een verplichting wordt voor erkenning. Om aan die verplichting te voldoen en die kwalitatief in te (blijven) vullen, zijn volledig geïndexeerde middelen nodig, zowel op personeelsvlak als voor onze werkingsmiddelen. Organisaties bieden, zoals in het vorige adviespunt besproken, solidariteitsstarieven aan en proberen vorming zo betaalbaar mogelijk te houden, in het bijzonder voor jongeren die opgroeien in kwetsbare situaties. De huidige realiteit met verhoogde kosten voor (jeugd)verblijven, inkopen en vervoer vormt daarbij een continue en soms te grote uitdaging.

Er is daarom nood aan een solidariteitsfonds dat mee de kosten kan voorzien om voor een solidariteitstarief mee te kunnen op cursus. We denken aan een systeem zoals Iedereen Verdient Vakantie, maar dan onder de noemer Iedereen Verdient Vorming. Zo willen we betaalbaarheidsdrempels verlagen voor zowel de deelnemer als de organisatie. We benadrukken uiteraard de nood om dan wel voldoende budgetten op voorhand te voorzien, zodat de organisaties de solidariteitsbijdrage voor die plaatsen niet in grote mate zelf moeten betalen – aangezien er dan helemaal geen oplossing is voor het probleem. Daarnaast kunnen we good practices verder uitbouwen zoals het vormingsaanbod van Komaf.

Tot slot willen we vragen om out of the box te denken aan manieren om kwalitatieve (kader)vorming verder te ondersteunen vanuit de Vlaamse overheid. Denk aan een flexibele en oplossingsgerichte houding om kadervormingscursussen zo voordelig mogelijk te kunnen organiseren in de locaties onder het beheer van de Vlaamse overheid (Algemene Dienst Jeugdtoerisme). Je zou zelfs kunnen denken aan een nieuwe tariefcategorie om (kader)vorming te ondersteunen.

Werk de regulitis rond (de terugbetaling van) vorming weg.

Lokale besturen en de Vlaamse overheid

Zoals het advies Regulitis⁶ van de Vlaamse Jeugdraad stelt, moeten we iets doen aan de lokale versnippering van de terugbetaling van kadervorming. Wanneer we kijken naar grote steden (Hasselt, Leuven, Brugge, Gent en Antwerpen) zien we dat elke stad een andere procedure hanteert met andere voorwaarden. Binnen Stad Antwerpen werkt ieder district zelfs anders. Denk bijvoorbeeld aan:

- de termijn om een aanvraag voor terugbetaling in te dienen (3 maanden, 60 dagen, 12 maanden, 6 maanden)
- het daadwerkelijke bedrag van terugbetaling (15 euro per dag, 75%, 110 euro ...)
- wat je moet indienen om terugbetaling te krijgen (deelnameattest, betaalbewijs, animatorattest, invulformulier van de gemeente ...).

We herhalen: we begrijpen de nood aan lokale autonomie om met lokale noden en realiteiten om te gaan, maar in dit dossier leidt die autonomie niet tot een meerwaarde of eigen accenten in jeugdwerkbeleid. Het zorgt alleen voor enorme drempels voor deelnemers en heel wat overbodige administratie bij zowel de lokale besturen als de jeugdwerkorganisaties. Veel organisaties zitten nu al aan hun limiet van administratieve lasten en kunnen geen bijkomende procedures aan. Hetzelfde geldt ongetwijfeld voor veel lokale besturen. Het gaat om tijd die niet naar de essentie kan gaan: kwalitatief jeugdwerk organiseren. Het ideale scenario zou zijn dat de Vlaamse overheid een uniform systeem voorziet waarin ze alle attesten die in Vlaanderen worden uitgereikt, zelf terugbetaalt.

We vragen hier dan ook meer uniformiteit: één helder kader, afgestemd met jongeren en het jeugdwerk op Vlaams niveau en de bijbehorende heldere communicatie over terugbetalingen. Dat zou de toegang tot (kader)vorming enorm verbeteren, het overbodige administratieve werk bij organisaties verminderen en zo zorgen voor meer kwalitatief jeugdwerk.

Experimenteer met manieren en tools om financiële ondersteuning te voorzien en garandeer dat je daarbij ook administratieve drempels wegneemt. Neem expertiseorganisaties in de arm. Zorg ervoor dat deelnemers binnen een eenduidige termijn de financiële tegemoetkoming ontvangen.

Een laatste punt binnen de administratieve opvolging gaat over het doorgeven van de deelname aan vorming. Jeugdwerkorganisaties moeten vandaag de deelname aan vorming altijd controleren. Op dit moment vraagt dat opnieuw heel wat verschillende en inefficiënte administratie. We stellen daarom voor dat de organisaties zelf de aanwezigheidsattesten kunnen doorsturen naar de gemeenten via een eenvoudig platform. Aangezien het vaak gaat om jongeren van 15 à 16 jaar, is het belangrijk dat het systeem zowel voor hen als voor de organisaties eenvoudig en administratief haalbaar blijft. Zoals hierboven benoemd, zou bovendien alleen een bevestiging van deelname moeten volstaan om een terugbetaling te verkrijgen. We zien een ideale link met de KAVO-tool en vragen dan ook met aandrang om dat te onderzoeken en te voorzien. We zien heel wat mogelijkheden in automatisering van zowel communicatielijnen tussen de KAVO-tool en de lokale besturen als uitbetalingen, bijvoorbeeld aan de hand van de KAVO-ID.

⁶ Vlaamse Jeugdraad, [advies Regulitis](#), 2024

Zorg voor maximale transparantie bij de inschrijving en opvolging van (kader)vorming. Blijf samen met het jeugdwerk verder werken aan de kwaliteit van de KAVO-tool.

Jeugdwerkorganisaties

We roepen jeugdwerkorganisaties op om voor de eigen websites, inschrijftools en evenementenmodules de toegankelijkheid en laagdrempeligheid maximaal te (blijven) verbeteren. Daarnaast ligt er zeker nog een opdracht in heldere communicatie rond verwachtingen voor zowel deelnemers aan (kader)vorming, stagebegeleiding tijdens cursussen en stages enz. Het is cruciaal dat iedereen die betrokken is goed weet wat er verwacht wordt. Daar is elke dag opnieuw een blijvende inspanning voor nodig.

Vlaamse overheid

We lezen in de beleidsnota van minister van Jeugd Melissa Depraetere dat ze aan de slag wil gaan met de resultaten van het onderzoek 'Degelijke kadervorming voor kwaliteitsvol jeugdwerk'⁷. Uit dat onderzoek komt duidelijk naar voren dat de KAVO-tool een update nodig heeft. We reiken de hand om hier samen met het Departement Cultuur, Jeugd en Media werk van te maken en aan de slag te gaan met alle aanbevelingen van het onderzoek.

Erken, waardeer en versterk het engagement dat jongeren willen opnemen, los van waar en wanneer ze dat engagement opnemen.

Lokale besturen

Wij vragen een bredere erkenning en waardering van het engagement dat jongeren willen opnemen, met name door de terugbetalingsregelingen voor vorming te verruimen. Momenteel is die financiële ondersteuning vaak beperkt tot jongeren die zich inzetten voor lokale of gemeentelijke initiatieven, zoals bijvoorbeeld de lokale speelpleinwerking. Dat sluit veel jongeren uit die zich buiten hun eigen gemeente of stad willen engageren, waardoor waardevol maatschappelijk potentieel verloren gaat. Wij zijn ervan overtuigd dat door de terugbetalingsmogelijkheden open te stellen voor alle jongeren, ongeacht de locatie van hun vrijwilligerswerk, gemeenten bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van hun burgers.

Ook zorgt bredere financiële ondersteuning ervoor dat jongeren zich meer gesteund voelen door hun eigen gemeente, wat hen stimuleert om lokale initiatieven te verkennen. Door de band met de lokale jeugddienst te versterken, kunnen jongeren sneller stappen zetten naar vrijwilligerswerk in hun eigen omgeving. Aangezien jongeren vandaag de dag meer financiële druk voelen, kan een ruimere financiële tegemoetkoming hen extra motiveren om zich op grotere schaal in te zetten voor maatschappelijke doelen.

⁷ Departement Cultuur, Jeugd, Media, [Degelijke kadervorming voor kwaliteitsvol jeugdwerk](#), 2025

Maak gebruik van de expertise van jeugdwerkorganisaties.

Jeugdwerkorganisaties

We vragen om zeker actief de expertise in je organisatie naar buiten te brengen. Veel jeugdwerkorganisaties, jongeren met een engagement, jongeren met vormingservaring ... zijn zich onvoldoende bewust van hun expertise terwijl die heel waardevol kan zijn om te delen. Ga dus zelf ook op zoek naar kansen om de kracht van jeugdwerk te delen met de lokale besturen waar je jongeren actief zijn.

Ga daarnaast actief op zoek naar samenwerkingen met andere jeugdwerkorganisaties. Zet elkaars expertise in om alle jongeren te laten groeien.

Lokale besturen

Gebruik als jeugddienst de expertise van jeugdwerkorganisaties en van individuele jeugdwerkers (zowel jongeren met een engagement, betaald of niet betaald, als betaalde jeugdwerkers) om kennis te delen en vormingen te geven. Maak ook gebruik van het vormingsaanbod dat zij al hebben. Zet geen eigen verzonnen vormingsaanbod op of creëer zelf geen lightversie van geattesteerde kadervorming. We reiken de lokale besturen de hand om onze expertise te delen en samen een sterk aanbod te creëren.

Vlaamse overheid

We roepen de Vlaamse overheid op om samen met De Ambrassade in te zetten op de publieke perceptie en marketing van (kader)vorming. Zoals we ondertussen weten uit onderzoek, zorgt (kader)vorming voor een ontzettend grote meerwaarde in onze samenleving. Zet erop in en neem ten volle de netwerkregie op zoals afgesproken is binnen het Departement Jeugd, Cultuur Media en De Ambrassade⁸. Stimuleer daarbij lokale besturen om de regierol ook lokaal toe te passen.

Good practices & cijfers (wordt nog verder aangevuld)

- Stad Antwerpen⁹ voorziet per kalenderjaar €175 per persoon voor iedereen tussen 15 en 30 jaar voor het volgen van een cursus (hoofd)animator, instructeur, EHBO of een themavorming relevant voor het jeugdwerk.
- De subsidiebedragen voor terugbetaling van vorming bij stad Gent¹⁰ worden jaarlijks met 0.85% verhoogd.
- In Wemmel¹¹ worden vormingsinitiatieven voor erkende jeugdverenigingen 100% terugbetaald.
- De Duitstalige Gemeenschap¹² ondersteunt de opleiding en bijscholing van voltijdse jeugdwerkers en vrijwillige jeugdleiders met een jaarlijkse subsidie van maximaal 650 euro per persoon.

⁸ Departement Cultuur, Jeugd, Media, [Degelijke kadervorming voor kwaliteitsvol jeugdwerk](#), 2025

⁹ Stad Antwerpen, [vormingssubsidies jeugd](#), 2023

¹⁰ Stad Gent, [terugbetaling van vorming in het jeugdwerk](#), 2021

¹¹ Gemeente Wemmel, [subsidiereglement erkende Wemmelse jeugdverenigingen](#), 2022

¹² Duitstalige Gemeenschap, [bevordering van bijscholing](#)

www.vlaamsejeugdraad.be